

teelliseksi." Häntä nauratti.

Tuommoisen pienen metsäkohtauksen takia tulla näin juhlliselle tuulelle.

Ihmekeä se on syksyisenä kuumatoimilana, nähdessään tuollaisen idyllin...

Mies puhalti kuin pois itseään tuollaisista ajatuksista ja lähti viuhempää vauhtia kiitämään pyörällään, kotia kohti, lyhyen jäljellä olevan matkan...

V. Luku.

Tuli syksy myöhä. Lunta oli jo maahan tiputellut useina päiviä, vaikka se ei oikein vielä ottanut pysyäkseen.

Toinista oli ikävää tuo lähestyvä talvi.

Miten lieene tämä syksy, tehnyt mielen niin synkäksi.

Ennen hänestä oli samantekevä, olipa tuo kesä tai talvi, syksy tai kevät. Ei hän välittänyt paljon vuoden aikojen vaihteluista.

Se mikä häntä ennen miellytti, istua sisällä kirjoitensa pitkinä talvi-iltoina, haaveksia elävänsä kirjojen kirvaamien henkilöiden kera, ei nyt enää viehättänyt.

Pimeä, synkkä talvi! Synkkä, iloton elämä — ooh!

Toinia itketti...

Olla nuori ja kaunis, mutta köyhä, niin köyhän köyhä, kuin hän.

Hänessä nyt alkoi herätä naiselliset tunteet hiljaa ja vähitellen. Hän kaipasi jotain... Hänellä ei mielestään ollut mitään, ei yhtään mitään mihin ajatuksensa ja toiveensa kohdistaisi.

"Elää päivästä päivään yksinäisessä elämässä, ainoana seurana vanha äiti ja yksitoikkoinen työ"...

Mutta mitä hän oikein odotti kun se seura ei viehättänyt, jota olisi ollut tarjolla. Paljon oli nuoria kylällä. Olivatpa muut nuoret välistä hakeneet häntä kylätansseihin ja muihin seurapaikkoihin, mutta kun hän oli aina niin haluton ja yksinäinen, eivät he häntä viimeaikoina mukaansa kiusanneet.

Viimein jättivät hänet aivan rauhaan. Toiset nimittelivät häntä jöröksi, toiset ylpeäksi.

Toini ei tavannut usein edes entisiä kansakoulu tovereitaan. Monet heistä olivat vielä kauempana sivukylillä. Yksi ja toinen tovereista, oli siirtynyt vanhempiensa mukana pois paikkakunnalta.

Seutu oli vasta äsken avattu liikenteelle. Rautatietä rakennettiin lähistölle viime vuosina.

Radan valmistuttua olivat monet työläiset muuttaneet muille seuduille, missä työtä oli saatavissa.

Näin oli Toini tullut eroitukseksi parhaista tuttavistaan, jotka hän oli koulujallaan lähemminkin oppinut tuntemaan.

Metsolan Saimi häntä kirkolla tavatessa joskus käski kotiinsa. Se ei ollut heiltä varsin kaukana tuo Metsola. Tuulensuun torppa kuului Metsolan alustalaisiin.

Vaikka Toini koulujalla oli Saimin parhaana ystävänsä, ei tuo suhde heillä jatkunut enää samoisena, kuin heidän ystävytensä silloin oli.

Siihen oli tullut jotain kylmentävää henkeä väliin, huolimatta siitä, vaikka Saimi heidän

tavatessaan koitti olla mahdollisimman ystävällinen Toinia kohtaan.

Lieneekö se välien kylmeneminen johtunut heidän erilaisista harrastuksistaan, asemastaan ja elämäntavoistaan.

Saimi oli kylän huomatuin tyttö, Aina iloinen, puhelias jokaiselle kohtelias ja miellestelevä hän oli.

Sitäpaitsi, kun oli varakkaasta kodista, antoi hän sopivissa tilaisuuksissa tietää, kuka hän oikeastaan on!

Siitä juuri ei Toini pitänyt. Tiesihän hän kyllin hyvin huonomman asemansa.

Köyhyytensä tunsii hän kyllin katkerasti...

Sehän, se köyhyys, oli särkenyt hänen aikaisemmat toiveensa ja unelmansa. Se voi vielä rikkoa hänen monta muuta sielunsa herkkää haaveutta...

"Olisipa hän ollut Saimin asemassa. Jospa hänellä olisi ollut sellaiset varat käytettävissä."

Mutta mitä Saimi välitti. Ei käyttänyt tilaisuutta hyväkseen, liehotteli, lensi ja keikailli, sen kun parhaiden osasi.

Opintie Saimia kaikkein vähemmän miellytti. Pakosta olivat vanhempiensa kouluuttaneet hänet senkään vertaa, kuin kansakoulun ja jonkun verran tyttökoulua lisäksi.

Mutta keskenpä sieltäkin erosi...

Kotonaan nyt vain oli ja herästelä, ei työn apuna ainakaan. Sulhasia tyttärelle toivottiin kovasti, kun ei saatu kouluuteuksi. Liehitteli ketä sattui.

Ei vain vielä ollut kehenkään takertunut...

Nyt kuului olevan sen uuden nuoren lukkarin, Arvo Mannilan, kimpussa.

Saimin vanhemmat koettavat tavallaan auttaa asiaa, mutta lukkari kuuluu olevan välinpitämätön.

Näin oli Toini kuullut kerrotavan.

Vieläpä joku oli tietävinään, että lukkarilla pitäisi olla morsian jossain muualla ja sentähden kylän tyttöjen yritykset häneen nähden ovat tehotomia.

Toini oli aivan kuin hyväillään, kun niin kerrottiin.

"Eipä nyt Saimi saa toivettaan täytetyksi," ilakoi hän mielesään.

Toinia vähän hävetti oma ajatuksensa, että hän tuolla tavalla toivotteli...

Mitä väliä se hänelle tekisi, kuka hänet seuraksensa saisi, kuka omaksensa...

Niin, mitä väliä! Jospa hän olisi Saimin asemassa, niin...

Hän hämmästytti omaa ajatustaan, mihin se tähtäsi...

Samassa tuli mieleen kohtaus tien risteyksessä.

"Kovin oli höyly ja puhelias minulle, vaikka hänestä kerrotaan päinvastaista. Mutta hänelle, köyhälle isättömälle orpolapselle, jos onkin kohtelias kuka tahansa, ei sillä mitään merkitystä ole."

"Omiksi huvikseen vain muuten sellaista osoitti"...

Ja eihän siinä mitään tavatonta edes ollutkaan...

Ei ole käynyt täälläpäin kerätaakaan, eikä tullut kahville,

HUOMIOON OTETTAVIA JUTELMIA

OSASTOILLE, KIRJALLISUUSKOMITEOILLE, ASIAMIEHILLE YNNÄ MUILLE.

JOULUKORTTI ASIAMIEHILLE

pyydämme huomauttaa, että kortit menevät kuin kuumille kiville. Saadaksemme korttine ajoissa, toivomme että kiiruhdatte tllausten ottoa. Jotkut lajit korteista ovat jo hyvin vähissä. Niille, jotka lähettävät tilauksensa ajoissa, voidaan vielä antaa kaikkia tilaamiaan kortteja.

RAHALÄHETYKSIÄ SUOMEEN

välitetään Toverin kautta yhä edelleenkin ja maksamme niistä korkeimpien ilmoitettujen kurssien mukaisesti. Muistakaa sukulaissianne Suomessa! Pieninkin summa otetaan siellä kiitollisuudella vastaan. Toveri takaa ehdottomasti kaikki lähetykset. Nopea lähetys. Ei ainoakaan lähetyksistämme ole joutunut hukkaan.

Vaikka kaikki muut unohtaisivat, älä kuitenkaan sinä unohda tilata LASTEN JOULUA, joka on ainoa lasten julkaisu Amerikassa. Ethän tahdo kieltää lapseltasi tätä pientä nautintoa, joka maksaa vain 15c.?

Onnentoivotus ilmoitusten, jotka julkaistaan Toverissa ennen joulua, tulisi olla Toverin konttorissa viimeistään joulukuun puolivälissä, sillä ne aljotaan painaa joulukuun 19 päivän numerossa, ehtikäseen jouluksi etäsihnuillekin paikkakunnille mihin Toveri levittää. Lähettäkääpä siis listanne, jos suinkin mahdollista, siten että ovat täällä viimeistään joulukuun 15 päivän ajoissa.

ONNENTOIVOTUS ILMOTUKSET TOVERITTAARESSA julkaistaan jouluk. 18 päivän numerossa ja olisi niitten oltava täällä viimeistään joulukuun 12 päivän tienoissa saadaksemme ne hyvin järjestettyä ja ajoissa ladottua. Ottakaapa nimien kerääjät nämä huomioon.

TOVERI TÄYTTÄÄ KYMMENEN VUOTTA JOULUK. 7 PÄIVÄ!

Joulukuun 7 p., 1907, ilmestyi ensimmäinen numero Toveria! Se lähti taipaleelle hyvin niukoilla eväillä, vaan uskaliaasti. Toveri on kuluneen 10 vuoden ajalla saanut lähettää utos monta avunpyyntiä, sillä eväät, joita sille lähtessään matkalle pantiin mukaan, olivat riittämättömät. Näitä eväitä (tilaajia) on koetettu Toverille saada lisää koko tämän kuluneen ajan. Onhan siinä onnistuttukin, vaan ei niin hyvin kuin olisi ollut suotava. On sanottu että länsipiirissä ei olisi ollenkaan vaikeutta saada Toverille 6,000 tilaajaa. On yritetty päästä tuohon määrään, vaan ei ole onnistuttu vieläkään. Oltinpa jo silloinkin pääsemäsihän aivan äskettäin, vaan silloin katkaistiin Toverilta yli tuhannen tilaajaa canadalaisten sensuurin hyväntahtoisuudesta!

Nyt, toverit länsipiirissä! Toveri täyttää 10 vuotta ensi joulukuun 7 päivä. MITÄ ANNATTE SILLE TUON MERKKIPÄIVÄN MUISTOKSI? HANKKIKAA YKSI UUSI TILAUS! SE ON PARHAIMPIA LAHJOJA, JOLLA VOITTE TOVERIA MUISTAA! Sinäkin, joka luet tämän, voit, jos vaan haluat, hankkia Toverille yhden uuden tilaajan. Sinulla on ehkä naapuri, joka ei ole Toverin tilaaja, vaan kuitenkin haluaa lukea sitä. Ota häneltä tilaus. Naapurisi voi ehkä paremminkin varainsa puolesta tilata Toverin kuin sinä. Mene puhuttelemaan häntä ensitöiksesi. Jos puoletkaan Toverin nykyisistä tilaajista ottaisivat valvakeen hankkia yhden uuden tilaajan, niin silloin oltaisii hyvän joukon yli tuon 6,000 merkin, johon ollaan pyritty.

Tehkääpä nyt laaja ryntäys yli koko länsipiirin näiden uusien tilaajien hankkimiseksi TOVERILLE. Ellei jokainen onnistuisikaan saamaan tilausta, onnistuu siinä suurin osa kuitenkin. AINOASTAAN YKSI UUSI TILAUS!?

Toverillisesti, LIIKKEENHOITAJA.

Joulukortti n:o 43 on loppunut kesken, vaan koetamme saada niitä lisää, joten pyydämme etteivät asiamiehet hätäillisi, jos tämä numero tilaamiaan kortteja viipyy noin viikon ajan. **Älkää ottako enää tilauksia kortille n:o 1.**

Joulukortti n:o 1 on loppunut varastostamme, emmekä voi saada näitä lisää, joten pyydämme niitä asiamiehiä, jotka eivät ole vielä saaneet tätä tilaamaansa numeroa, valitsemaan jonkun toisen sen tilalle.

Toverin Joulukorttiosasto.

vaikka niin ihkailli. Itse sitä onnenjako, joka ihmiselämässä aivan pyysi. Sen hän tietenkin on niin yleistä.

"Ne rikkaat kelnot, ovat niin köyhä sieluisia, tylsäpäisiä ja välinpitämättömiä. Eivät huoli muusta kuin omasta nautinnostaan. Niinkuin tuo Saimi esimerkiksi"...

Iskee köyhään ilkamoiden, Rikkaan kielen kerkeys. Puhjennehet lemmen idut Tappaa pilkan pistävyys.

Köyhälle suo köyhä lemмен Ilman arvon eroja. Ilman riitaa rikkaudesta. — Vaan runsaammin on rakkautta."

Toinia niin laulatti. Häntä taas viillatti sydäimestä se elämän ontous.

Aivan häntä kirottui se väärä

(Jatkoo yhdeksänlentoista sivulta)